

Børn går glip af mere end 4.000 år i skole

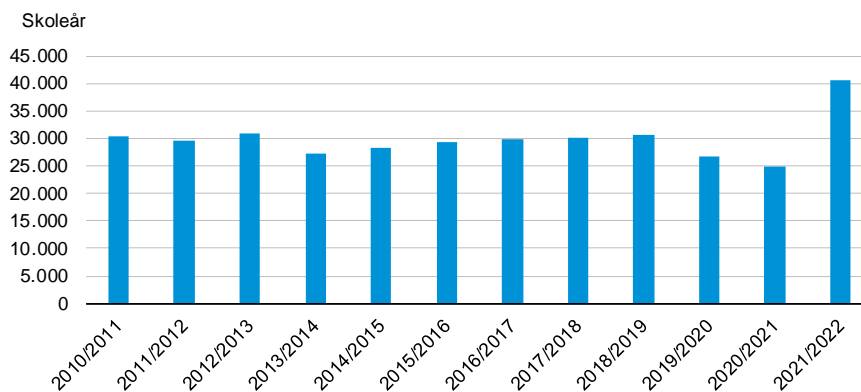
Der er store forskelle på fraværet blandt skoleelever landet over. Hvis det var muligt at sænke elevfraværet til niveauet for de bedste kommuner, så kan eleverne få mere end 4.000 skoleår ekstra. Fra kommunen med det laveste fravær til kommunen med det højeste fravær er der en forskel på fem til ti procentpoint alt efter klassetrinet.

Folkeskoleelevers fravær svarer årligt til 25.000 skoleår

Fravær fylder meget for de danske folkeskoleelever. Hvis man ser på gennemsnittet for hele Danmark på de enkelte klassetrin, så ligger det ofte på mere end fem pct. Det svarer til, at fraværet årligt overstiger 25.000 skoleår.

Folkeskoleelever har et fravær der overstiger 25.000 skoleår

Samlet fravær i folkeskoler målt i skoleår

Anm.: Der er taget udgangspunkt i det samlede fravær for folkeskoleelever, hvorefter skoleår svarer til 200 skoledage.

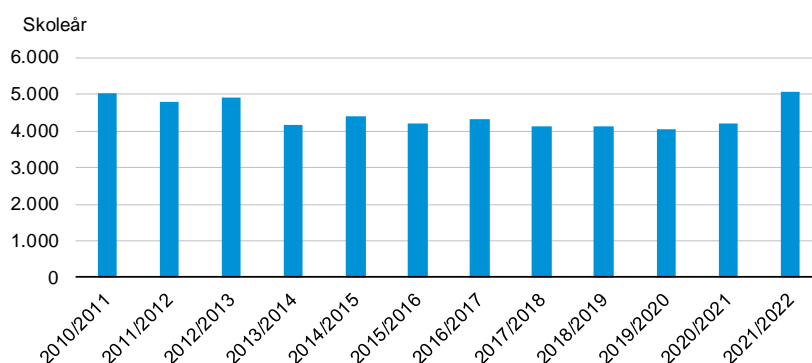
Kilde: Børne- og undervisningsministeriet og Dansk Industri

Fraværet bør kunne reduceres med mere end 4.000 skoleår

Hvis skolerne bliver bedre til at reducere fraværet blandt elever, så er der potentiale for en markant forbedret skolegang for de danske folkeskoleelever. Hvis man f.eks. forestiller sig, at elever på samme klassetrin ikke har højere fravær end den fjerdedel af kommuner, der klarer sig bedst i forhold til fravær, så vil man årligt kunne reducere fraværet blandt elever til, hvad der svarer til mere end 4.000 skoleår.

Børn misser årligt mere end 4.000 skoleår - og flere under corona

Potentielt flere skoleår ved reduceret fravær

Anm.: Der er taget udgangspunkt i det samlede fravær for folkeskoleelever
 Kilde: Børne- og undervisningsministeriet og Dansk Industri

Det svarer til, at der hver dag er mere end 4.000 børn, som ikke er i skolen og dermed går glip af undervisning og sociale sammenhold i klassen. På sigt risikerer man at ramme Danmarks velstand, da uddannelse er en forudsætning for et velstående samfund med høj produktivitet.

Fraværet har naturligvis været højere under corona, men i det seneste årti har de potentielle ekstra skoleår ikke været lavere end 4.000.

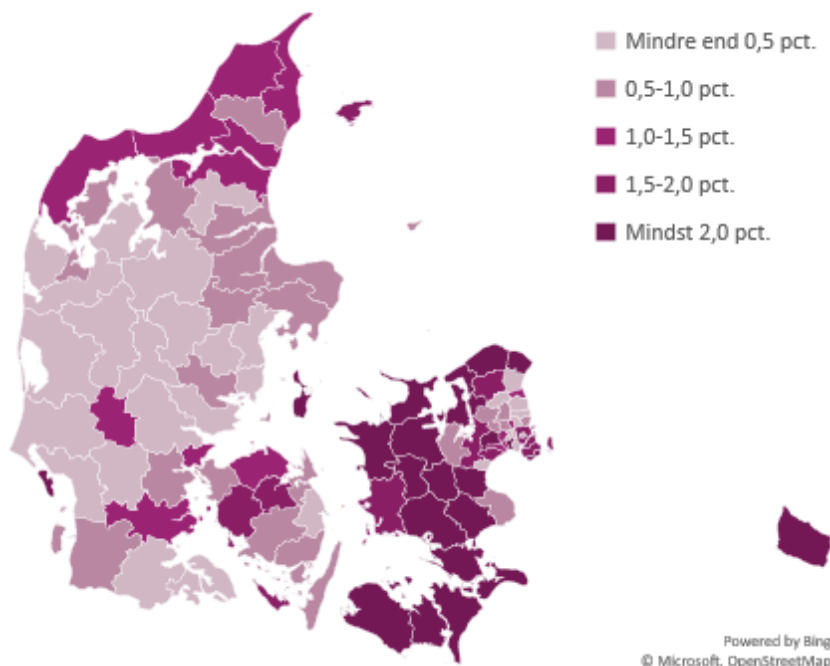
Især på Sjælland er fraværet højt

Geografisk set er der store forskelle i fraværet blandt folkeskoleelever, som det ses på landkortet. Her er det vist, hvor mange skoledage elever potentielt kunne være mere i skole, hvis fraværet kommer på niveau med de bedste kommuner. Det reducerede fravær er set i forhold til det samlede antal skoletimer i kommunen, så det er sammenligneligt landet over.

Det er især i kommuner på Sjælland uden for hovedstadsområdet, Lolland-Falster og i Nordjylland, at elever er mere væk end generelt. Modsat er fraværet relativt lavt i store områder af Jylland.

Fraværet er størst på Sjælland og Lolland-Falster

Potentielt flere skoledage, hvis fraværet ikke overstiger de bedste kommuner, skoleåret 2021/22

Anm.: Der er set på antallet af skoledage, som børn kan være mere i skole, hvis deres fravær ikke overstiger den bedste fjerdedel af kommuner. Der tages højde for kommunens størrelse og forskelle i fravær på tværs af klassetrin.

Kilde: Børne- og undervisningsministeriet og Dansk Industri

I stort set alle kommuner er der et potentiale for at sænke fraværet blandt elever, da analysen bliver lavet for hvert enkelt klassetrin. Hvis der ikke var potentiale for flere skoledage i en kommune, skyldes det, at kommunen var i den bedste fjerdedel på alle klassetrin.

Skolefravær har betydning for karakterer og fremtidig uddannelse

Grundskoleelevers fravær påvirker også arbejdskraft blandt forældre til fraværende børn, hvis forældrene bliver nødt til at blive hjemme fra arbejde. Det påvirker også elevernes videre vej gennem uddannelsessystemet og arbejdsmarkedet.

Elever med større fravær klarer sig dårligere

Flere undersøgelser viser, at der er en sammenhæng mellem fravær og faglige resultater i skolen. F.eks. er der en sammenhæng mellem en bekymrende andel af fravær i grundskolen og dårligere resultater ved folkeskolens afgangsprøve. Dette gælder både for fagligt stærke

elever og elever, der er fagligt udfordrede. Dog har fravær en større betydning for resultaterne med afgangsprøven for de elever, som er fagligt udfordrede. Den samlede effekt af skolefravær er derfor markant større for elever, der i forvejen klarer sig dårligt i skolen.¹

Derudover mister eleverne ofte tilknytningen til deres sociale fællesskaber og går glip af den sociale interaktion, der er nødvendig for at udvikle sociale færdigheder. Som et resultat kan omfattende fravær også være forbundet med ringere social trivsel.²

Også senere i livet har skolefravær en betydning. Skolefravær er en risikofaktor i forhold til at påbegynde og gennemføre en ungdomsuddannelse, ligesom der er en sammenhæng mellem skolefravær og senere arbejdsmarkedstilknytning.

Fravær i 9. klasse har betydning for overgangen til og status på ungdomsuddannelsen. Jo højere fravær eleven har i 9. klasse, jo lavere er sandsynligheden for, at eleven er startet på en ungdomsuddannelse inden for tre måneder. Og blandt de elever, der er startet på en ungdomsuddannelse, øges sandsynligheden for frafald inden 1. marts i tilgangsåret i takt med elevens fravær i 9. klasse.³

Et lavt skolefravær i grundskolen er derved med til at sikre de bedste forudsætninger for elevernes fremtidige uddannelse og beskæftigelse.

Det er ikke realistisk at stræbe efter et fravær på nul, da det er forventeligt, at elever er syge eller deltager i ekstraordinære aktiviteter, der foregår samtidigt med undervisningen. Det er derimod muligt at arbejde på at nedbringe det samlede fravær.

I denne analyse sammenlignes der derfor med den fjerdedel af kommunerne med lavest fravær inden for hvert klassetrin – og ikke et fravær på nul – når der udregnes, hvor mange flere skoledage eleverne potentielt går glip af.

Sådan har vi gjort

Der er taget udgangspunkt i data fra Børne- og Undervisningsministeriet, hvor der er set på fravær for folkeskoleelever fordelt på kommune og klassetrin. Der er således ikke medtaget fravær på f.eks. specialskoler. Data er hentet for skoleåret 2010/2011 og frem til

¹ Kristensen, N. et al. (2020): Panelanalyse af bekymrende fravær

² Dumstrei, B. (2023): Skolevægning – børn med udfordringer og deres vanskeligheder med at komme i skole

³ Undervisningsministeriet (2014): Elevfravær, karakterer og overgang til/status på ungdomsuddannelsen

2021/2022, som er det seneste år, der er data for. Der er alene set på fravær i 0. til 9. klasse.

I beregningerne er der taget udgangspunkt i det samlede fravær. Der er lavet en benchmarkanalyse, hvor der tages udgangspunkt i fraværet for den nederste kvartil på klassetrinnet (for hvert enkelt år). Det bruges til at beregne, hvor mange skoleår elever mister i kommuner, hvor fraværet er højere end dette.

Fravær i folkeskolen kan opdeles i tre forskellige årsagskategorier: sygefravær, fravær med tilladelse og ulovligt fravær. Det samlede fravær udgør dermed en overordnet betegnelse, der omfatter alle tre former for fravær.

Det antages, at der er 200 skoledage på et år.